

Dilbeek

» SPORTWERELD «

Het authentieke sportcafé, het is een typisch Vlaams volksfenomeen dat zich tot op de buitengrenzen van het grondgebied uitstrekt, zoals in randgemeente Dilbeek. Tegenover de kerk, want een volkscafé hoort in het centrum van de lokale gemeenschap genesteld te zijn.

De Sportwereld heeft 'hét': de waardin achter de toog, de wieler- en de biljartclub, de typische vloertegeltjes, de spaarkas, de gordijntjes, de toogfilosoof te midden van de andere stamgasten. Voetbal en koers aan de muren, de biljarttafel daartussen. *Ferme staminee.* 🍷

Ichtegem

❖ DE HERT ❖

Ichtegem kreeg in 2006 het ereteken 'Dorp van de Ronde van Vlaanderen' toegekend. Aan de basis lag het feit dat het kleine West-Vlaamse dorpje meerdere Flandriens voortbracht, waaronder Richard Depoorter en Ronde-winnaar Jules Vanhevel. Een standbeeld op de markt herinnert aan hen. Een ander Ichtegems wielmonument is café *De Hert*. Is *Den Hengst* een werk van Breughel en *De Koophandel* van Hopper, dan is *De Hert* een schilderij van Jan Steen. Een café zoals een Flandrien: noest, ongepolijst, volks en vol karakter. Een café voor stoempers, niet voor stylisten. 🍷

Mechelen

» TILT «

Haar geest en haar beeltenis zijn nog steeds aanwezig in het café waar ze 43 jaar lang, tot haar dood op 87-jarige leeftijd, dagelijks achter de toog stond: Rozeke. Naast haar levensgrote afbeelding en haar doodsprentje ademt verder alles in *den Tilt* sport, eerlijk verdeeld tussen koers en voetbal. Met het voetbal volledig gericht op *de Kavee*. Het is in café *Tilt* dat - tussen pot en pint - na de vereffening van *de Malinwa* in 2003

de vzw *Red KV Mechelen* werd opgericht, waarna de club herrees uit zijn as. Met onder andere stamgasten als Straatsburg-legende Piet den Boer en Mark Uytterhoeven, die het voortouw namen om de club te redden. Diezelfde Uytterhoeven is ook voorzitter van wielclub *Tilt*. En bij al die sport moet er ook een goeie pint kunnen worden gedronken, een sport op zich. 🍷

“STAMGASTEN IS EEN WERKWOORD.”

Gehoord aan de toog in café Tilt

Sint-Jans-Molenbeek

» LE CAFÉ DE LA RUE «

Wat doet een Franstalig theatercafé te midden van authentieke Vlaamse sportcafés? De authenticiteit druipt er van de muren, Brussel is nog steeds de officiële hoofdstad van Vlaanderen en de historische sporen van sport zijn simpelweg te mooi om te negeren. De exacte leeftijd van het monumentale voetbalbord valt niet meer te traceren, daaronder een spaarkas met *Pelote des Sports* er op. In de glazenkast boven de toog stonden ooit de sporttrofeeën uitgestald.

Le Café de la Rue kwam in 1976 in handen van Marie-Noëlle en haar echtgenoot Guido. Daarvoor stond het twee jaar leeg, nog daarvoor heette het decennialang *Café des Sports*. Nu echtgenoot Guido een aantal jaren geleden is overleden, doet Marie-Noëlle kranig voort. Het pittoreske cafeetje mag niet verloren gaan. En dat vindt het Brussels Gewest ook: zowel het café als het voetbalbord zijn geklasseerd.

“LE CAFÉ DE LA RUE IS HET MOOISTE CAFÉ VAN HET LAND.”

Cafébazin Marie-Noëlle

Borgerhout
» DE GRIFFIER «

“GOEDEMIDDAG, WIJ MAKEN EEN BOEK OVER SCHOON SPORTCAFÉS.”
“JA LUC, KENDE GIJ DER EEN?”

Gelach aan de toog

“Let daar maar niet op,” riposteert cafébaas Luc, “dat is nen Beerschotsupporter.” De dag erna wordt er op de Bosuil Antwerp – Club Brugge gespeeld, maar desgevraagd supportert de Beerschotfan aan de toog dan toch nog liever voor Antwerp dan voor de West-Vlamingen. Typisch Antwerps: hoe diep de rivaliteit in de Scheldestad ook is, “*zolang de boeren maar ni winne van ‘t Stad.*”

Antwerp-supporterscafé *De Griffier* is het thuiscafé van De Borgerhoutse supportersclub Rood-Wit, de oudste supportersvereniging van de oudste club van het land. *De Griffier* is gevestigd tegenover het oude vredegerecht, vandaar de naam. Mensen van slechte wil zouden kunnen beweren dat het café tegenwoordig stamgasten huisvest die op een andere manier met het gerecht in contact komen. Niets is minder waar, getuige de vredelievende sfeer waarin Antwerp- en Beerschotsupporters samen een pint drinken.

Op een nis boven de deur staat een beeldje van een uil. Je hoeft geen ornitholoog te zijn om te weten dat het een bosuil moet zijn. Een andere prominente vertegenwoordiger van het dierenrijk in *De Griffier* is ‘den Black’. Blacks baasje laat vol trots op zijn gsm een foto van ‘den Black’ zien, gekleed in een ‘*frakske*’ met het Antwerp-logo er op. Authentieke Antwerpenaars. *Schoon volk.*

Berchem
❧ **ROOD WIT** ❧

Café *Rood Wit*, gelegen in Oud-Berchem binnen de Antwerpse singel en dus kerngebied 't Stad, heeft ondanks de naam niets te maken met de ploeg van 't Stad. *Rood Wit* is geen Antwerp- maar wel een Berchem Sportcafé. De naam komt van de kleuren van de biljartballen toen het café begon in 1863, lang voordat een gele bal de tweede witte verving. De renomme van het café is zelfs weergegeven in het boek 'Rood Wit – Café met hart en ziel'. Daarin valt te lezen hoe de

vroige eigenaar, een biljartliefhebber luisterend naar de naam Pee, op een dag thuiskwam met de woorden "Schat, ik heb toch een biljarttafel gekocht. Maar geen zorgen, er is een café rond." Ondertussen heeft de biljarttafel plaats moeten maken voor meer ruimte voor de stamgasten. Daarover lezen we dan weer in het boek: "Stamgast zijn is een engagement, geen cadeau en al zeker geen verworven recht." 🌿

Noorderwijk

» WELKOM «

Café Welkom bestaat al sinds 1932, maar promoveerde pas een tiental jaar geleden van rustiek dorpscafé tot monumentaal wielercafé. Het groeide in dat decennium uit tot misschien wel het bekendste sportcafé van het land. Dat heeft veel te maken met de ambulante versie van het café, dat al sinds 2009 in vintage Volkswagenbusjes drie weken lang de Tour volgt. Elke etappe staat Café Welkom in de Tour ergens op het parcours opgesteld, een verhaal dat jaarlijks opduikt in de media. Waaronder *Vive le Vélo*, dat het rondreizende wielercircus als uitvalbasis voor de live-uitzending inzette. En de Franse media, die graag verslag uitbrengen van die feestelijke kruisbestuiving van

typisch Vlaamse exportproducten: koers, café en bier. En frieten, dankzij de retro frituurvolkswagen. Een soort *Café De Sportvriend on Tour* eigenlijk. Maar dan inclusief polonaises om 5 uur 's ochtends ergens op een verlaten boerenwegel in Bretagne. De vaste *pied-à-terre* in Noorderwijk is een ware wielertempel. De muren van café Welkom zijn rijkelijk behangen met koersrelikwieën. Een ingekaderde foto van Jacques Anquetil waarmee ooit de wielerverzamelwoede bij cafébaas Jo begon, een stalen ros en regenboogtrui van Eddy Merckx... De trui die Rik Van Looy droeg tijdens het beruchte *Verraad van Ronse* in 1963, het is wielerverwerelderfgoed.

Ook in deze unieke wielersetting sloeg de VRT al haar tenten op voor liveduiding. Café Welkom is tussen andere iconische wielerslocaties opgenomen in *Monopoly Koers* en droeg een jaar lang de eretitel 'Café van de Keizer'. Naar Rik Van Looy, die toen Hij het café met Zijn aanwezigheid vereerde bij het zien van Zijn ingekaderde koersbroek Zich achter de oren krabde: "Waar heb ik die ooit achtergelaten?"

Kroegbaas Jo dronk als jongeling zijn eerste pint in *de Welkom*, hoe had hij op dat moment kunnen bevroeden dat hij het café als cafébaas tot een van de bekendste van het land zou maken? Hij stond

als stand-in voor Tom Boonen onder de douches van Roubaix op de cover van het wielermagazine Bahamontes.

Naast ad-hocwielersfotomodel, verpleger van opleiding en voormalig opvoeder, vond hij in 2009 de job van zijn leven. Jo: "Een café uitbaten wordt in Vlaanderen steeds moeilijker. Maar het blijft zo'n *schoon* beroep. Een job met een missie, een roeping met grote sociale impact. Het café is een ontmoetingsplaats met een belangrijke sociale functie, waar relaties ontstaan. Het café is de cement die mensen bij elkaar houdt." 🌐

